

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618203095
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7618203095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Imricha Volkaia a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté Y. V. T. nar. XX.X.XXXX, I. T. nar. X.X.XXXX, E. U. T. nar. XX.XX.XXXX a R. T. nar. XX.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves deti rodičov matky V. T. nar. XX.X.XXXX trvale bytom v B. na T. ul. č. XXX/XX adresa na doručovanie F. O. X. M. XX zastúpenej JUDr. Jozefom Barabásom advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi na Letnej ul. č. 45 a otca E. T. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v Ž. na V. ul. č. XXX zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Ján Buroci s.r.o. IČO: 50663160 so sídlom v Spišskej Novej Vsi Za Šestnástkou č. 17 v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 15.10.2018 č.k. 12P 126/2018-55 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil výživné od otca naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 18.3.2015 č.k. 15P 84/2014-46 pre mal. V. zo 70 € na 110 € mesačne, na mal. I. z 50 € na 90 € mesačne, mal. E. U. z 50 € na 80 € mesačne a mal. R. z 40 € na 80 € mesačne od 22.5.2018, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zaostalé výživné za obdobie od 22.5.2018 do 31.10.2018 pre mal. V. vo výške 212,65 €, mal. I. vo výške 212,81 €, mal. E. U. vo výške 159,61 € a mal. R. vo výške 212,89 €, spolu vo výške 797,96 € zaviazal otca uhrádzať k rukám matky v mesačných splátkach po 40 € spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obaja rodičia.

3. Matka podala odvolanie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a jej návrhu v celom rozsahu vyhovel. Uviedla, že v rámci rozsiahleho dokazovania bolo jednoznačne a nespochybniteľne preukázané, že došlo k výraznej zmene pomerov na strane každého z detí, ako aj rodičov, ktoré odôvodňuje zvýšenie výživného od otca. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku výraznejšiemu zvýšeniu výživného bránia rozsiahle výdavkové náklady otca. Podľa jej názoru otcom deklarované a súdom uznané výdavky v prevažnej časti nesúvisia s uspokojovaním jeho nevyhnutných potrieb. Otec detí je vlastníkom dvoch hodnotných nehnuteľností, rodinného domu v B. (v BSM s ňou) a rodinného domu v K., pričom náklady spojené s týmito nehnuteľnosťami tvoria prevažnú časť ním deklarovaných výdavkov. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že otec detí býva v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou v mestskom byte vo F., na čo má náklady 70 €, resp. býva v nájomnom byte v mieste výkonu jeho zamestnania, kde sú náklady 150 €.

Vyššie uvedené rodinné domy nijako neužíva a odmontovaním kotla a radiátorov znemožnil bývanie v rodinnom dome v B. aj jej a maloletým deťom. Z uvedeného dôvodu deklarované náklady otca spojené s rodinným domom v B., resp. v K. či už v podobe splátok úverov alebo iných výdavkov nemôžu mať žiadny vplyv na určenie vyživovacej povinnosti k deťom s poukazom na § 62 ods. 5 Zákona o rodine. Ďalej poukázala na § 62 ods. 2 Zákona o rodine a uviedla, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec popri svojom zárobku v zamestnaní je schopný dosahovať aj ďalší príjem, nakoľko je schopný vypomáhať svojej súčasnej priateľke v jej firme, čo pri rozhodovaní o výške jeho vyživovacej povinnosti je potrebné tiež zohľadniť. Rovnako je potrebné zohľadniť aj jeho potencionálny príjem z nehnuteľností, ktoré vlastní. Rozhodnutie súdu prvej inštancie preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Otec v podanom odvolaní a zároveň vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že nesúhlasí so záverom, že by u detí vznikla výrazná zmena v ich životných nákladoch ako tvrdí matka. Matka v podstate ani netvrdila, v čom tkvie zmena pomerov s výnimkou toho, že sa jej narodili ďalšie dve deti. Nesúhlasí s jej tvrdením, že výdavky, ktoré má, neboli nevyhnutné. Nie je pravdivé tvrdenie, že by mal byť vlastníkom nehnuteľnosti v K. a je zarážajúce, že matka si dovoľuje tvrdiť takéto nezmysly, ktoré sú ľahko overiteľné. Pokiaľ ide o nehnuteľnosť v B., je v BSM jeho a matky detí, nikto ju neužíva, niekoľko rokov chátra. Opakovane uvádza, že je nutné ju predať a výťažok rozdeliť, avšak matka je úplne pasívna. Nie je pravdivé tvrdenie matky ohľadom odmontovania kotla a radiátorov. On na to nemal žiaden dôvod. Doposiaľ nemá vedomosť o tom, prečo matka s deťmi v tejto nehnuteľnosti nebýva. On má pracovisko v Martine, a teda o nehnuteľnosť v B. nemá záujem. Vo veci prebieha konanie o vyporiadanie BSM. Je teda pozoruhodné tvrdenie matky, že on môže mať príjem z tejto nehnuteľnosti, keďže rovnaký príjem by mohla mať aj ona. Ďalej uvádza, že nemôže dosahovať vyšší príjem, nakoľko vykonáva doterajšiu prácu na plný úväzok a zvyšný čas venuje oddychu po práci. Pokiaľ priateľke raz za čas pomôže so sťahovaním vecí, tak to nie je zárobková činnosť a jeho priateľka má zamestnancov, preto nie je odkázaná na jeho pomoc. Zároveň podáva aj odvolanie proti rozsudku s poukazom na § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa jeho názoru k žiadnej zmene pomerov nedošlo, nakoľko v zmysle prehľadu nákladov na deti neboli uvedené žiadne náklady, ktoré mali vzniknúť na základe zmeny pomerov. Posledná úprava výživného z roku 2015 už zachytáva i stav, kedy sa matka presťahovala do väčšieho bytu v roku 2014 ako to sama uvádza v zmysle prehľadu. Taktiež je zohľadnené, že deti navštevujú základnú školu. Rozsudky o výživnom možno zmeniť iba pri podstatnej zmene, čo je dôležité z dôvodu, že po nástupe detí (V.) na strednú školu by teda následne hneď po rozhodnutí v tejto veci prichádzalo do úvahy zvýšenie výživného z dôvodu jeho zvýšených nákladov na štúdium. Súd ale v súčasnosti nemôže zvyšovať výživné len z dôvodu, že dieťa možno na strednú školu nastúpi. Záverom namieta prehľady nákladov na deti ako ich uviedla matka v predloženej tabuľke. Pri súčte nákladov na deti a pri súčte príjmov matky a jej druhu je zjavné, že náklady sú fiktívne, nakoľko sa neuhrádzajú. Prehľad nákladov sú len účelové výpočty k tomuto súdnemu konaniu. Matka už na poslednom pojednávaní i sama priznala, že predložené prehľady výdavkov nemusia byť reálne. Zvýšeniu výživného sa nebráni, avšak v prípade, pokiaľ naozaj dôjde k podstatnej zmene pomerov. Navrhol rozsudok zmeniť a návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca a vyjadreniu otca k jej odvolaniu uviedla, že naďalej zotrváva na dôvodoch svojho odvolania. Pokiaľ sa týka možností a schopností otca dosahovať aj ďalší príjem, poukazuje na jeho výpoveď z 30.7.2018, kedy sám uviedol, že v tejto firme robí montáž profilov na steny, z čoho vyplýva, že sa nejedná len o občasné sťahovanie vecí. K rodinnému domu v Ž. uvádza, že opätovne sám otec pri svojom výsluchu 15.10.2018 uviedol, že hradí hypotéku v K. na rodičovský dom, pričom predložil k nahliadnutiu aj projekt stavby tohto domu, z čoho sa dá vyvodzovať vlastnícke, resp. iné vecné právo k tejto nehnuteľnosti. Ak teda takýmto právom k predmetnej nehnuteľnosti nedisponuje a ani túto nehnuteľnosť neužíva, nie je jasné, prečo hradí splátky hypotéky naviazanej na túto nehnuteľnosť a prečo plánuje jej prestavbu. K rodinnému domu v B. uvádza, že naďalej trvá na svojom tvrdení, že otec svojím konaním jej znemožnil bývanie v tomto dome a v tomto konaní viackrát uviedol, že si chce dom v rámci vyporiadania BSM ponechať. K jeho tvrdeniu o fiktívnosti nákladov na deti a domácnosť uvádza, že skutočnosť, že ich zo svojho príjmu nedokáže hrať, neznamená, že neexistujú, ale práve naopak, je to preukázaním naliehavosti zvýšenia výživného zo strany otca, nakoľko v súčasnosti je pri zabezpečovaní výživy detí odkázaná na pomoc svojich rodinných príslušníkov, priateľov a známych. Podotýka, že ani z jedného pojednávania nevyplýva, že by priznala, že predložené prehľady výdavkov nemusia byť reálne, tak ako to uvádza otec v odvolaní. Navrhuje odvolanie otca zamietnuť.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že nepracuje vo firme družky, čo poprel aj na pojednávaní. Je profesionálnym vojakom s miestom služby v Martine. Je to i časovo vylúčené, aby popri svojom povolaní montoval profily do steny pre firmu priateľky. Občasná výpomoc bez nároku na odmenu pre svoju priateľku nie je žiadnou príjmovou činnosťou a matka umelo vyťahuje jeho výpoveď z kontextu. Nie je v žiadnom zmluvnom vzťahu s priateľkou ani jej firmou. Pokiaľ sa vyjadril, že platí hypotéku v K., vyplýva to z pripojeného spisu o vyporiadaní BSM, kde zbral hypotéku, zálohu poskytli jeho rodičia nehnuteľnosťou v K. a on vyplatil spoločné dlhy. Všetky dôkazy sú v pripojenom spise. Je toho názoru, že je potrebné nehnuteľnosť v B. predať, nakoľko ani on a ani matka nemajú finančné prostriedky na vyrovnanie toho druhého. Nesúhlasí s tým, že by nemohli nehnuteľnosť predať, nevidí žiaden dôvod tak neurobiť, keďže tam nikto nebýva. Matka ďalej spochybnila svoje vlastné tvrdenia učené na pojednávaní, pokiaľ ide o fiktívnosť nákladov, čo je zjavné aj z toho, že jej príjem nedosahuje výšku tvrdených nákladov. Navrhuje rozsudok zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

7. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o zvýšení výživného, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Rozdielny názor účastníka konania na právne posúdenie skutočností zistených dokazovaním oproti hodnotiacemu úsudku súdu však nečiní rozsudok nesprávnym ani nezákonným.

11. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku dôsledne vysporiadal so všetkými skutkovými tvrdeniami účastníkov konania, teda s ich argumentáciou vo veci samej, s ktorými úvahami sa odvolací súd stotožňuje, nepovažoval za potrebné ich opakovať ani pokiaľ ide o aplikáciu hmotnoprávných ustanovení Zákona o rodine vzťahujúcich sa na prejednávajúcu vec, teda na rozhodnutie v merite veci o zvýšení výživného, preto sa obmedzil len na vyporiadanie s odvolacími námietkami účastníkov konania.

12. Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu matky, je potrebné podotknúť, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by bol otec výlučným vlastníkom dvoch nehnuteľností, a to rodinného domu v B., ktorý je zjavne naďalej v bezpodielovom spoluvlastníctve oboch rodičov a nie je vlastníkom rodinného domu v Ž.. Vykonaným dokazovaním taktiež nebolo preukázané, že by otec disponoval príjmom okrem príjmu z trvalého pracovného pomeru. Samotná skutočnosť, že vypomáha svojej životnej partnerke pri niektorých činnostiach súvisiacich s jej podnikateľskou činnosťou ešte neznamená, že z tejto výpomoci má i stabilný príjem. Napokon otec je v štátnozamestnaneckom pomere, preto by iný príjem ani mať nemohol. Pokiaľ ide o otcom deklarované výdavky, za jeho nevyhnutné životné náklady v súlade s ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine je možné považovať len náklady nevyhnutné na zabezpečenie jeho výživy, bývania, dochádzky do zamestnania a náklady súvisiace s obnovou jeho pracovných síl. Čiastočne je možné prihliadnuť i na jeho úverové zaťaženie vyplývajúce z bezpodielového spoluvlastníctva oboch rodičov, keďže všetky náklady prevzal na seba, čím matke uľahčil finančnú situáciu. Na druhej strane ani odvolací

súd nezistil žiadne významné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prihladať na úvery či náklady týkajúce sa rodinného domu v Ž., ku ktorým otec nemá vlastnícky vzťah.

13. Pokiaľ ide o argumentáciu otca, je potrebné zdôrazniť, že posledná úprava výživného bola síce vykonaná v čase rozvodu manželstva rodičov maloletých detí rozsudkom z 18.3.2015 č.k. 15P 84/2014-46, ktorý nadobudol právoplatnosť 25.3.2015, avšak výživné v rovnakom rozsahu bolo určené už v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 16P 90/2014 s tým, že výživné bolo určené od 28.3.2014. V súlade s ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorý za zmenu pomerov považuje i vývoj životných nákladov, súdna prax ustálila, že za zmenu pomerov je potrebné považovať i plynutie času, počas ktorého i keď nenastanú iné podstatné zmeny pomerov, dochádza k nárastu odôvodnených potrieb detí v súvislosti s ich vekom, rastom, zmenou cien komodít podstatných pre život človeka, a to spravidla v období troch rokov. Vzhľadom na to, že rodičia majú vyživovaciu povinnosť k štyrom deťom, ktoré v čase prvotnej úpravy výživného v roku 2014 boli, pokiaľ ide o mal. V., I. a E. U. žiakmi základnej školy, pričom na druhom stupni v 5. ročníku bol len mal. V., mal. I. bol v 3. ročníku, mal. E. v 1. ročníku a mal. R. navštevoval predškolské zariadenie. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie už mal. V. bol žiakom 9. ročníka, mal. I. 7. ročníka, mal. E. 5. ročníka, teda už druhého stupňa základnej školy a mal. R. 4. ročníka základnej školy, z čoho nepochybne vyplýva, že u detí došlo k podstatnej zmene pomerov v súvislosti s ich vekom a školskou dochádzkou nehovoriac o zvýšení nákladov na záujmovú činnosť všetkých detí preukázanou matkou relevantnými dôkazmi. Pokiaľ by súd mal rozhodovať o výživnom pre každé konkrétne dieťa v osobitnom konaní len z dôvodu, či nastúpilo na iný stupeň školského vzdelávania, konania by zrejme museli prebiehať v tomto prípade permanentne. Práve z uvedeného dôvodu Zákon o rodine v citovanom ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine stanovuje, že za zmenu pomerov je potrebné považovať i vývoj životných nákladov, ktoré ustanovenie súdna prax aplikuje vyššie uvedeným spôsobom. Pokiaľ otec namieta, že matkou uvádzané náklady na výživu detí sú fiktívne, keďže náklady prevyšujú príjmy rodiny, je potrebné podotknúť, že pri určenom výživnom 360 € celkovo pre 4 maloleté školopovinné deti, táto argumentácia zjavne nie je namieste s poukazom na príjmy oboch rodičov aj tvrdenie matky podporené svedeckou výpoveďou jej životného partnera, že na náklady domácnosti si musia peniaze požičovať. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že matka špeciálne náklady týkajúce sa záujmovej činnosti maloletých detí dostatočným spôsobom preukázala, avšak v konaní nie je potrebné preukazovať všeobecne známe skutočnosti, pokiaľ sa týka nákladov na stravu, ošatenie a bežnú školskú dochádzku, keďže je prirodzené, že každé dieťa potrebuje niekde bývať, stravovať sa, ošatiť sa a je jeho povinnosťou absolvovať školskú dochádzku. V konečnom dôsledku otec neuviedol, ktoré konkrétne náklady maloletých detí považoval za fiktívne.

14. Pretože súd prvej inštancie správne a zákonne vo veci rozhodol, odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko žiaden z účastníkov návrh na ich priznanie nepodal.

16. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).